

En el Dia de l'Aigua: l'aigua que fuig

Els grans regadius perden innecessàriament milers de tones a l'any.

De tots els consums d'aigua que es fan a Menorca, els que resulten més difícils d'entendre des del punt de vista de la societat, són aquells que serien prescindibles. Estem parlant de l'aigua que es perd, que es desaprofita, que es malgasta. Parlam de l'aigua que es podria estalviar sense renunciar a la qualitat de vida que ara tenim.

I quan es coneixen les dades, regira veure dels milers de tones a què ens referim i la poca responsabilitat que en els darrers 40 anys s'ha mostrat -i es mostra a vegades- en aquest tema.

Hi ha tres casos particularment flagrants dins d'aquest tipus d'aigua. Un està lligat a les impressionants fugues que es registren a les xarxes d'abastiment urbà. Entre el 25% i el 50%, segons els trams i els municipis. Mirau com deu anar la cosa que el nou Pla Hidrològic es planteja com a objectiu a aconseguir que no es perdi més del 30 % de l'aigua que es serveix. Quanta aigua és això?

L'aigua urbana de Menorca (és a dir, l'aigua urbana que passa per comptadors), equival a uns 12 milions de m³, segons les dades oficials de l'Obsam. Això vol dir que, si aconseguíssim complir el que marca el Pla Hidrològic que s'acaba d'aprovar i perdre "només" un 30 %, estariem perdent 3.600.000 tones d'aigua cada any. I si sabéssim evitar unes pèrdues d'aquesta magnitud, es podrien estalviar les extraccions a l'aquífer que ara feim per abastir -atenció- tot Maó (2.380.000 m³), Es Castell (600.000), Ferreries (285.000) i Es Migjorn (320.000).

No ens ha d'estranyar, idò, que es vengui demanant prioritat en les inversions de modernització de les xarxes d'abastiment públic. Avui hi ha tecnologia suficient per detectar a quins carrers hi ha les principals fugues, però molts ajuntaments no s'estan fent els deures, perquè l'anterior Pla Hidrològic, de 2002, ja es marcava com objectiu perdre només el 30%. Han passat 9 anys i ens tornam a marcar la mateixa xifra.

Un altre gran dilapidador d'aigua són les finques que sembren blat d'indi i el reguen a hores de ple sol. És fàcil a la nostra illa passar a les 2 del capvespre del mes d'agost i veure aspersors en marxa, en una ofrena que retorna -per evaporació- gran part de l'aigua al cel. La majoria d'aquests regadius no tenen els comptadors que legalment haurien de tenir i no paguen res per l'aigua que consumeixen. I encara més, una gran part no estan declarats com a regadiu, sinó com a terres de secà.

Retornant a les xifres del nou Pla Hidrològic, s'estima que a Menorca es gasten cada any uns 12.500.000 m³ en regadiu (com es veu, superen el consum urbà). D'aquests, més d'un 80 % es dediquen a rec de farratges. No parlam, per tant, de la gent que rega horta o fruiters, sinó de la pràctica inconscient i tremendament insolidària de regar durant les hores fortes de l'estiu per donar menjar a un bestiar que després s'haurà de subvencionar per poder-se mantenir.

I el tercer gran consumidor d'aigua inútil, que contribueix a eixugar els aquífers sense necessitat, correspon a la llista de xalets, hotels i cases unifamiliars que mantenen una impecable gespa verda tot l'estiu. Els consums en aquests casos, tripliquen o quadripliquen els consums habituals per habitant i dia de les cases amb una jardineria més normal.

No hi ha res en contra de mantenir jardins agradables durant la primavera i l'estiu, que és quan es gaudeix més d'aquests espais. Però hi ha dues solucions fàcils. Una és la jardineria dissenyada amb plantes més adaptades i amb entapissats més lògics en una illa que no plou a l'estiu. L'altra, per qui vulgui tant sí com no tenir una zona de gespa verda, és aprofitar l'aigua de pluja, de manera que no calgui, per un ús tant sumptuari, bombejar aigua d'unes reserves subterrànies cada vegada més minvades.

Per solucionar els casos descrits, calen bàsicament dues coses. Que les institucions apliquin polítiques d'aigua amb visió d'illa (el demanat Consorci Insular de l'Aigua) i que es faci pagar un preu més alt per l'aigua que s'està malgastant. Europa fa temps que promou la política de "qui contamina paga". Idò s'ha de reclamar que qui malgasta aigua, hagi de pagar prou com per tenir incentius que li facin canviar d'actitud. La resta de ciutadans s'ho mereixen.

Aigua de pluja en zones urbanes

Molt bo l'article, felicitats. Si agafem la superfície urbana o urbanitzada + masos + carreteres i la multipliquem per la pluja que recull (i perd) sabrem la quantitat d'aigua que els conreus i els regadius de la vora perden. És aigua que, com cau en espais no agrícoles ni naturals, aigua que hauria de mantenir aquestes zones. Arribar als extrems de dessalinitzar aigua de mar amb energia solar directa com fa una empresa alemanya per a grans ciutats australianes, seria la confirmació de que no s'ha obrat bé i amb prevenció. Cada família, i cada municipi hauria de tendir a la màxima autosuficiència possible en tots els àmbits possibles: energia, aigua, alimentació, feina, salut, educació, etc. D'aquesta manera patiran menys els daltabaixos, cada cop més extrems que estan tot just començar.

comentari

Molt bé. A veure si d'una vegada per totes ens donen compte que el problema està en el mal ús que es fa de l'aigua i en el seu malbaratament.

I la pluja

Vaig fer un càlcul ràpid del que podia suposar aprofitar l'aigua de pluja. Per una taulada d'un habitatge unifamiliar aïllat, amb una cisterna de mides normals, una pluja com les que han caigut aquests darrers mesos (no incloem les que venen amb terra) deixaria prou aigua per abastir les necessitats d'una família. De sobres. A més es aigua bona per beure si es segueixen unes indicacions de seguretat i higiene bàsiques. Això ha de ser un complement, però quin complement més interessant per no sobreexplotar l'aquífer!

La pluja desaprofutada

Estic d'acord amb el què diu la persona que ha fet el càlcul. Fa temps que penso que els ajuntaments s'haurien d'implicar en informar i ajudar sobre com instal·lar aquestes cisternes als habitatges unifamiliars per aconseguir que tothom es conscienciés que l'aigua no s'ha de desaprofitar ni malgastar. Ara ja és urgent!!!!!!

Aigua de pluja

Tenc una casa de nova construcció (habitatge unifamiliar adosat) on vam fer una cisterna de 24 tones i amb el que ha plogut els darrers anys, només utilitzem l'aigua de pluja (rentadores, dutxes, banys de fiets, per beure, etc).

En les noves edificacions, hauria de ser obligatori posar una cisterna.

Amb la gran quantitat d'adosats que s'han fet, imaginau que tothom tingués una cisterna?

dia de l'aigua

Tindriem que parlar cada dia de l'AIGUA, no un cop a l'any. Es massa important per deixar-la perdre així.

Molt oportuna la referència als jardins i a la gespa.

Possaria un impost de luxe per les plantacions de gespa, tan poc adients a la illa.

Cisternes a tots ets edificis!

Molt d'acord tant en s'impost de luxe, com en posar cisternes a ses cases unifamiliars.

Visc a un edifici amb 3 habitatges i tenim una cisterna que recull ses aigües de pluja, no l'empram per beure, però sí per tota sa resta d'activitats i vos asseguro que tenim aigua per es tres habitatges durant 9 o 10 mesos, depenent de lo que plogui... imaginau s'estalvi!!

Trob que a l'igual que han fet amb ses plaques solars tèrmiques per a calentar aigua, també hauria de ser obligatori construir es nous habitatges (tant unifamiliars com no) amb una cisterna prou grossa!